

نرخ ارز:

تلاطم ارز در سالهای اخیر که بخشی ناشی از شیوه‌های مدیریتی و برخی هم به شرایط تحریم مربوط بود.

تا قبل از این شرایط (قبل از نیمه اول 90) مدیریت نرخ ارز به صورت رژیم «شناور مدیریت شده» بود.

عمده نوسانات نرخ ارز در سال 1390 شروع و ناشی از محدودیت‌های تأمین ارز (در شرایط گشایش گسترده و کامل واردات و ایجاد نیاز فراوان ارزی) و انتظارات تورمی ناشی از کمبود ارز، تغییرات پی‌درپی در مقررات و تصمیم‌گیری‌های ارزی که بازار ارز به یک بازار سردرگم تبدیل شد به رغم این شرایط دیدگاه تک‌نرخ‌ی در سال 1391 مطرح شد و بازار مبادله‌ای بر همان اساس راه‌اندازی شد گرچه عده‌ای معتقد بودند به دلیل محدودیت‌های شدید در سمت عرضه، تک‌نرخ‌ی محقق نخواهد شد و در عمل اتفاق افتاد یعنی به بهانه تک‌نرخ‌ی از 1250 به 2500 تومان افزایش و بازار آزاد از 1800 تومان به 3600 تومان رسید.

با وجود این تجربه ناموفق که خسارت‌های گسترده به مصرف‌کنندگان و تولیدکنندگان وارد نمود که تورم افسارگسیخته طی این دوره نتیجه بارز آن است، باز هم عده‌ای راه حل مشکل ارزی کشور را تک‌نرخ‌ی کردن البته به سمت بالا مطرح می‌کنند به عبارتی ارز 2500 به 3600 تومان و به همین نسبت ارز آزاد بالا خواهد رفت و باز هم تبعات تورمی و رکودی در اقتصاد بجا خواهد گذاشت. تضعیف‌های مکرر و بدون دلیل پول ملی همواره باعث اجحاف‌های فراوان به مصرف‌کنندگان گردیده است. بنابراین راه کار در شرایط فعلی بازار ارز و نیز محدودیت‌های ارزی مختلف تک‌نرخ‌ی کردن نیست بلکه مشکل بزرگی برای اقتصاد پدید می‌آورد.

راه کار پیشنهادی:

- 1- مدیریت بهتر منابع ارزی دولتی خارج از کشور
 - 2- اقتصاد به جای واردات محور، تولیدمحور شود و واردات بایستی مدیریت شود.
 - 3- تدبیر سازوکارهایی که با لحاظ منافع صادرکنندگان زمینه برگشت ارز به چرخه اقتصاد ملی (نظیر سایر کشورها) فراهم گردد.
 - 4- نظارت بر قیمت محصولاتی که از امتیازات ارز مرجع، ارز مبادله‌ای و حتی ارز آزاد استفاده می‌کنند (ولی با بهره‌گیری از ضعف مفرط و فقدان نظارت وزارت بازرگانی و تعطیلی عملی سازمان حمایت و رها شدن تنظیم بازار کالاهای اساسی) بسیار فراتر از بهای تمام شده تحمیل می‌کنند و این موضوع خود تقاضای کاذبی را برای ارز ایجاد کرده است که با برقراری نظارت این بخش از تقاضای ارزی محدود خواهد شد.
- بایستی توجه شود که در کشورهای در حال توسعه به دلیل شکاف درآمدی گسترده در شرایط آزادسازی واردات برای هر نرخ ارز بالایی باز هم توسط ثروتمندان تقاضا وجود دارد.